

Kunnallistieteen yhdistys – tutkijaseminaari Kuopio 14.5.2009

*Tieteellinen tutkimus,
käytännölliset odotukset
– tutkijan valinnat*

Professori Vuokko Niiranen
Terveyshallinnon ja -talouden laitos
Kuopion yliopisto
vuokko.niiranen[at]uku.fi

Sisältö

- Tutkimuksen sekä sen taustalla olevien mekanismien tavoitteet - niiden tunnistaminen
- Tutkimustiedon käytettävyyden dilemmat
- Tutkijan tavoitteet ja tutkijan positio
- *Miksi on niin vaikeaa osoittaa tutkimuksen tieteellistä ilmiötä tai oman tutkimuksen teoreettista merkitystä?*

Tieteen yleinen tehtävä ja tieteellisen tiedon merkitys

- käsitesekaannuksia ja ristikkäisiä tulkintoja saattaa aiheuttaa se, että samoista ilmiöistä käytetään eri käsitteitä ja arkikielessä puhutaan toisella tasolla kuin tieteellisessä kielessä

Tieteellisen tutkimuksen tulokset sekä tieteellinen tutkimusprosessi, jossa näitä tietoja tuotetaan
> punnitaan tiedon käyttöarvo; tieteellinen kriittisyys

Toiminnan sisältö tuottaa oman erityisen merkityksen ja erityispiirteensä minkä tahansa alan hallinnon tutkimukseen

Eri tieteillä on erilainen tapa tarkastella sosiaalisia ilmiöitä; tietojen systemaattinen kokonaisuus ja monitieteisen tutkimuksen haasteet

Hallinnon ja johtamisen tutkimuksella erityisluonne ja suhde tutkittavaan ilmiöön - avoimen asiantuntijuuden ymmärtäminen

Organisaation perustehtävän ja sisällön ymmärtäminen korostuu - samoin tutkijan integriteetti

Teoria kantaa mukanaan arvoja ja olettamuksia – teorioiden yhdistämisen haaste

Tutkimustiedon oikeuttamisen neljä tasoa (sov. Berger ja Luckman 1991)

Neljäs taso

Laajoja, kokoavia viitekehyksiä ja symbolisten kokonaisjärjestelmien ymmärtäminen

Kolmas taso:

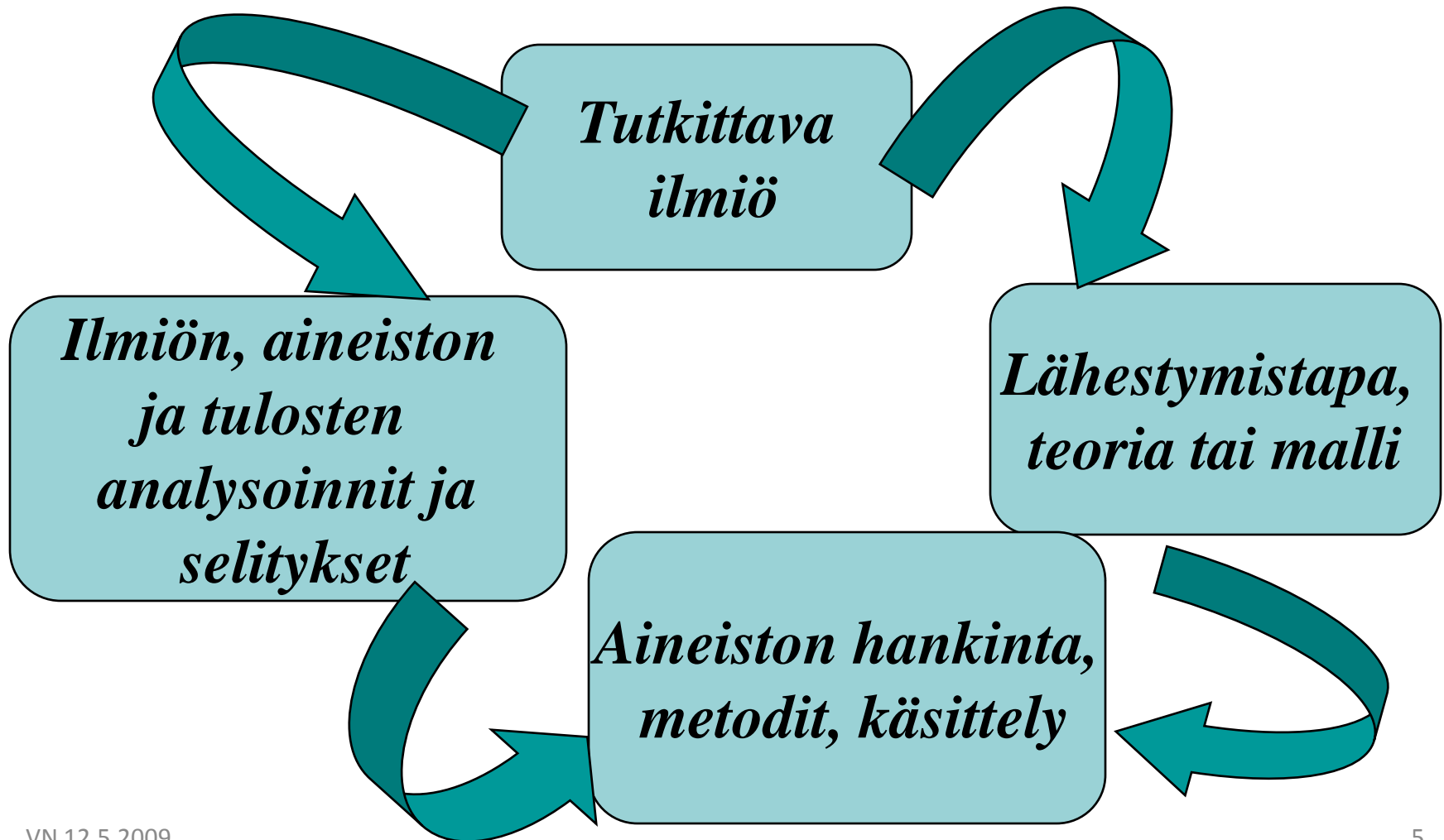
Tutkijoiden/asiantuntijoiden vastuulla olevaa erityistietoa
- Tietäminen muuttuu asiantilojen toteamisesta metatasoiseksi vaikutusten ja mekanismien jäsentämiseksi.

Ensimmäinen ja toinen taso:

konkreettiset asiat ja toimintakäytännöt

Tutkimuksessa liikutaan kaikkien tasojen välillä

Tutkimuksen eri elementtien yhteensopivuus

Tiedon hyödyntämisen alat

– esimerkkinä arviointitutkimus ja sen käyttö (Valovirta & Hjelt 2005)

Välineellinen

tiedon konkreettinen ja välitön soveltaminen, johtopäätöksiä, suosituksia nopeasti ja lyhyellä aikavälillä

Käsitteellinen

ajattelun muutos tapahtuu uusien näkökulmien, käsitteiden ja ideoiden kautta

Symbolinen

tutkimus tilataan jotta toiminta olisi uskottavaa ja vaikuttaisi rationaaliselta

Prosessuaalinen

toiminnan kehittämisessä, itsearvioinnin ja reflektion välineenä, tavoitteiden asettamisessa

Sosiaalinen
vuorovaikutus

argumentoinnin välineenä, sosiaalisen vuorovaikutuksen ja vasta-argumenttien rikastuttajana

- tai: näyttöarvo, käyttöarvo, ja välinearvo

– huomaa tutkimuksen etiikka, tutkijan etiikka
ja omien tavoitteiden tunnistaminen

- Omat (ilmi- ja piilo)tavoitteet tutkimukselle
- Kuka tietoa tuottaa - kuka tietoa käyttää ja mihin tarkoitukseen
- Tiedon käyttäjän tavoitteet –ja mihin kaikkeen tiedon tuottajaa(tutkijaa) haastetaan
- Eri roolien tunnistaminen - missä viitekehyksessä puhutaan ja toimitaan
- **Perusteltavuus, julkisuus, totuudellisuus, kriittisyys kulkevat aina tutkijan matkassa!**

Lopuksi

- Tiedeperusta tutkimuksessa
 - ei vähennä tiedon käyttäjän omaa vastuuta, ymmärrystä tiedon alkuperän ja kontekstien merkityksestä
 - tai ajattelemisen merkitystä